



Vanhoja suomalaisia sananelämiä

Sananelämiä

Tiedote **17.3.2020 09:59**

Sananelämiä kuvastavat aikaansa ja elävät ajassa.

Tarkoitukseni oli tämän ja ensiviikon sanataide- ja kirjavinkkaussessioissani keskustella osallistujien kanssa vanhoista suomalaisista sananelämiä. Miettiä mitä ne tarkoittavat ja millaisia tulkintoja niistä voi tehdä. Sattuneesta syystä se ei nyt onnistu, joten jaan suunnittelemani sanataidesession täällä blogissani.

Erilaiset, ties miten vanhat ja enimmäkseen agraariyhteiskunnasta peräisin olevat, sananelämiä ovat yhä edelleen päivittäisessä käytössä nykyisessä urbaanissa maailmassamme. Pata soimaa kattilaa päivittäin, pyy on pivossa ja kymmenen oksalla ties miten usein ja vaikka olisi miten humalassa, niin edelleenkin ei ole selvän väärä.

Sananelämiä saattavat olla vitsikkäitä, mutta vitsejä ne eivät ole. Niissä on aina ajatus takana, ne ovat kannanottoja. Parasta on se, että sananelämiä syntyy koko ajan lisää. Ne elävät ajassa. Useimmiten ne ovat jo olemassaolevien sananelämiä päivittyksiä, mutta myös aivan uusia syntyy. *Ei menny niinku Strömsössä, onko kiire vai tehdäänkö tietokoneella, ne piirtää kel on liituu.* Sananelämiä kuvastavat aikaansa, niissä kuuluu oman aikansa nykyaika.

Seuraavassa muutama esimerkki sananelämiä ja omat tulkintani niistä. Kaikki sananelämiä ovat peräisin kirjasta **Sananelämiä** (Suomalaisen kirjallisuuden seuran toimituksia 346, 1978).

Ahven armas keittokala, särki sualassa parempi.

Jokaisessa meissä on omat hyvät ominaisuutemme, jotka tulevat esiin erilaisissa tilanteissa.

Se koiran kunnia, mikä muihin häpeä.

Pahantekijä, esimerkiksi varas, saa omissa joukoissaan arvostusta siitä, mikä muitten silmissä on häpeä.

Kun varpunen pääsöo ohran päähän siitä kasvaa rojahtaa varis.

Ihmisen käyttäytyminen muuttuu röyhkeämmäksi, jos hän saa pientäkin valtaa.

Vähä se on ko varvune visertää hauka suus olles.

Pahoissa vaikeuksissa oleva yrittää peittää ongelmiaan käyttäytymällä kuin mitään ei olisi tapahtunut.

Ku sika nährähän airan raosta, niin luullahan, jotta se on siinä aina.

Jos joku tekee yhden kerran jotain pahaa, muut luulevat hänen tekevän pahaa aina.

Sika syöp aijjattoma vilja, halla myöhäse pannoo.

Asiat on tehtävä ajallaan, muuten hommat menevät pieleen.

On siinä pässin piässä hyvijäkkii paikkoja.

Kaikkein vaikeimmassakin ihmisessä on hyviä puolia, vaikkei uskoisi.

Onha karjas kirjavii, joukos jottai.

Joukkoon mahtuu kaikenlaista porukkaa, ja se on hyvä asia se.

Karhul on karhun penikat.

Sellaisia ne ovat lapset kuin vanhemmatkin.

Koska sanataidesession on tarkoitus olla osallistava, niin voitte lähettää omia tulkintojanne edellä mainituista sananlaskuista joko alla olevaan sähköpostiosoitteeseen tai käydä kommentoimassa niitä Sanarkistin Twitterissä tai Imatran kaupunginkirjaston Facebook-seinällä, jonne tämän kirjoituksen linkitän.

mika.kahkonen@imatra.fi

Puh: 020 617 6602

[Sanarkistin muut blogimerkinnät löytyvät täältä.](#)

